

VÁCZ.

Előfizetési díj.

Helyben:

Egy évre . . .	3 ft. kr.
Fél évre . . .	1. 50 "
Negyedévre . . .	80 "
Égges szám ára . . .	10 "

Előfizetési díj.

Vidéken:

Egy évre . . .	3 ft. 60 kr.
Fél évre . . .	1. 80 "
Negyedévre . . .	1. "
Égges szám . . .	10 "

HELYI ÉS VIDÉKI ÉRDEKŰ HETIKÖZLÖNY.

Hírléteimnek díj 3 hasznos peit sorért 5 kr. felhatalmazás nélkül nem lehet adni.

felhatalmazás nélkül nem lehet adni.

Nyit térben való kölömenyek után három hasznos sorért 15 krajczár számítottak.

Az előfizetési pónok és a lap szelvény részét illető közlemények "Vácza" szerkesztőségéhez 16 ut 84. szám alá Vácza küldendők.

Kéziratok vissza nem adnak.

A mesterségek haltenyésztséjének jövője Váczon.

E kérdés fontosságát teljes terjedelmében a kormány is felismerte, és nem késett az ügy tanulmányozása végett Kenessey Kálmán miniszteri tánczosa urat külföldre küldeni, az eszmé létesíthetősége pedig tetemes összeget szavatolati meg.

De kétszeresen fontos ezen kérdés Vácra nézve, mely a természet által olyan helyviszonyokkal áldottat meg, hogy ezeket elhanyagolni bűn, fel nem használni kár lenne. Ismeretesek azok okok, mely miatt a halászság naponként érezhetővé válik; — ugyanis a folyók rendezése által a kiontások, ugy továbbá a tavak és mocsarak lecsapolása által az álló víz s vele együtt a haltermelés napoként oly arányban kevesbedik, a mily arányban növekedik a halgyűszatók száma és így a halászság.

Károsan hat még különösen ivás idején a gözhajók hullámesapása, mely az ikrát és a gyenge ivást partra vetve megsemmisíti.

A legnagyobb hiba azonban az, hogy idegenvezető törvényünk nem lévén; a halászatnak nincs rendes ideje szabva, s nálunk a halászat különösen ivás idején, midőn a halnak tenyészet végett nyugalmos helyre van szüksége, — oly nagy mértékben ütik, hogy csoda: miszerint némely vizeinkben még hal található.

Ennyit hittem szükségesnek általánosságban elmondani, s most átértek azon körülményekre és viszonyokra, melyek közvetlenül Vác városát érdeklik, s melyeknek figyelembevétele, esekély áldozattal, de tiszta jóakarattal és kitartással, kellő irányban haladva, azoknak jóékonny hatását elvitatni nem lehet.

Vegyük először is előnyös helyi viszonyainak könnyebb felismerhetősége végett a balatonai halászatot, itt késsz avasszal és nyáron (az ivás idején)

iszonyú mennyiségű halat fognak; de azt másként mint tengelyen nem képesek szállítani; tehát a hal gyors rothadása miatt messze nem is vihették s így csak Fehér, Veszprém, Somogy, Zalamegyéknek a Balaton parti részeiben kénytelenek azt, még pedig olyan árrért elvesztegetni, minőt a napi viszonyok megengednek, ha felviszik is Postre vagy Bécsbe, — ez utóbbi nyáron ritkaság, sietni kell vele, hogy tudatlanságunk gyorsan rajta, mert hamar romlik s akkor az egész elvesztett; — mellet a váci haltenyészde által a halat elevenen könnyen szállíthatni Pest-Budára, hol a mellett, hogy az egészen tiszta, eleven halat drágábban fizetik, még azon előnye is megvan, hogy nines kényseriség az elárúttással sietni, s így kedvező árfolyamra várhatni.

Ezek volnának a viszonyok. Lássuk már most miképpen volna az eszmé létesíthető, s a befektetési vagy beruházási, egy a kezelési költség és a joggal követelhető nyerenymény mi biztosítaná.

Erre egyszerűen a felelet az, hogy határozottan biztosítva van a kérdésben forgó három tétel — a természet által nyújtott előnyös helyek és szükségös viz mennyisége által. Hogyan?

Először is a haltenyészde mesterséges medrének előállítására igen nagy mennyiségű földkiemelést, ez pedig szinté igen nagy mennyiségű költséget igényel s másodsor, ha ez meg van is, az elpárolgás által naponként elfogyasztott vízmennyiség pótlása költségös vízvezeték, sok esetben még költségesebb forrás nyitását, és drága reservoirok építését igényli.

E kettő Vác városa a természet által ingyen kapta ajándékba, — csak szabályozó kére vár, — egyénekre, kiket a sors olyi helyzetbe tett, hogy az eszmének, mely esekély áldozat után bő nyereséget fogadni — életet nyújtának.

Most tehát azokhoz intézem szavaimat, kiket a tárgy érdekelt, kik várossunk jövőjét annak anyagi közjavát és szűpítését szívükön hordozzák, vegyék komoly figyelembe következő indítványomat és tervemet.

Mindenekelőtt indítványozom, hogy akár a közönség, akár egy részvénytársulat egyikezzék, még pedig minél előbb, azon ténhez tulajdonjogot szerezzon, mely a földet és az ugynevezett "Isten-malom", valamint a lövőde és a város alsó része között fekszik.

A haltenyészde terve volna, hogy e tér mintegy 8—12 holdnyi területének felső vagyis azon része, mely a kettős közhírtól tojásdad alakban a Dunafélfé nyúlik, képezze a tulajdonképpeni tenyésztés medrét, a sokkal magasabban fekvő "Isten-malomnál" pedig az első, alatta a második vizifő (reservoir) lenne elhelyezendő, ezek mellett pedig egy elég széles és mély árok vonandó, mely az áradási vizek elvezetésére szolgálja.

Ezen terv kivételére, mint arról én meggyőződtem, földkiemelési munkálat máshol, mint az áradás vizet levezető és összekötő csatornánál nem szükséges, az itt kiemelt föld a csatornák partjának feltöltésére szolgálhatna.

De még ezen aránylag igen esekély földmunkán kívül kevesebbek volnának eszközendők.

a) A tartalékviz fel fogására szolgáló alsó- és felső reservoiroknál egy-egy kisebb — az áradási vizek elvezetésére szolgáló csatornánál egy nagyobb, — a város alatt keresztben el-folyók patakviz és a tenyészde poshadt vizének elvezetésére ismét egy kisebb, s egy összesen 4 zsilip felállítás.

b) Az ivás fel fogására és kiköltésére szolgáló helyiség berendezése.

c) Maghalak és halászeszközök beszerzése.

Figyelembe véve azon kedvező körülményt is, hogy a levezető csatorna közvetlen érintkezésbe jő a Dunával, annak egyenlő medre-, a mindég kisebb

kismeretének megvásárlására rengeteg pénzt adott ki. A journalistika egy óriás polypként szétterjedt amiót díque volt.

Jó pénzért jól is szolgáltak. Hatalmas seregeket állítottak ki papíron, a míg csak lehetett, mindig dícsőfők a megvert seregeket. Ki lett eszik rá. Az átíratás vége ámulás lett és Vilhelmsheho.

* Uj tüzérégi utasítások jelentek meg s már magyarrá is lefordították; — ekkor veték észre, hogy nincs magyar tüzér, — s most vissza fordítják, hogy kárba ne vesszen a teljes mta.

* Közélebb egy drótos tót bámulta székes egyháznak homlokzatát éppen akkor midőn a növendék-papok sétájukból hazatérte a templom előtt elhaladtak. A két első növendék, amint a tót mellett elhaladt, levette kalapját. A tót nem tudván a nagy megtisztel-tetés okát bámulva tekintett a köszön-tőkre. De meg inkább nőtt meglepe-tése, midőn a második, harmadik, s a

többi sor is, mely mellette elhaladt, rendben köszöntött. Fogta tehát tótunk is kalapját, s hol lekapta, hol feltette mindannyiszor, valahányan mellette elhaladtak. Persze, az nem jutott ész-be, hogy a növendék papság a tem-pлом előtt emel meg kalapját, és nem néki.

Igy tenünk az örökké üres város csa-szájából teendő kiadásokkal is.

A ki egyformán költ hasznos és lu-szontalanra, észszerűtlenül cselekszik, — szoros igazság szerént egyedül csak az térszen bölcsen, és észszerűleg, ki egy garast sem költ haszontalanra, egy fillért sem vet a Dumába, inkább elját-sza, — de valóságos közhasznúra, két-szégkívül sikerülőre egész erszényét és kése kiüríteni, és inkább sanyarog; — ekként egy fillért sem haszontalanokra, egész erszényünket közjóra, — már csak azért is mert közügynél szükséges áldozatok, kiadásoknál fősvénykedni szégyen.

A bécsi börze távirata oct. 29-án.

Arany	—	250.54
Déltst	—	—
Nemzeti kölcsön	—	121.25
1860-ki államkölcsön	—	66.90
5%, metallikus	—	93.15
Bankrészevények	—	57.35
London	—	715. —
Hiteletiz. részv.	—	122.60
	—	255.40

Folyó évi october hó 28. tartott heti vásár-ról szóló galba árák.

Tiszta búza	—	4 frt 66 kr.
Készler	—	3 " 32 "
Rozs	—	3 " 12 "
Árpa	—	2 " 80 "
Zab	—	2 " "
Kukorica	—	2 " 15 "

Szerkesztői mondanivalók.

Vácz hírlökünk, illetőleg a vácei járás köz-szégszerek igen tisztelt igazságt jelen lapunkkal fel-kerjük, legyek szivesek pár sorral közölnék róvái meg természet minőség és mennyiség tekinté-be megköszönelőleg a szerkesztőség felolalt, saját közölgék előnyöret kerjük.

Közlendünk tisztelettel felkerjük, hogy ha netalan a lap egyes számat nem kapják volna az előbbi mezés mellett, az velünk irában tudatni szíveskedjenek.

Feloldó szerkesztő: ÉLÁSSY GYULA.

HIRDETÉSEK.

A vácei püspöki uradalom részéről,

a Borsos Berinkei erdőben folyó év november hó folytán minden csőtörtökön, azaz november 3., 10., 17., és 24-ikére kützött szálla árverések, előre nem láthatott okoknál fogva ezennel visszavonotnak.

1—1

Az uradalmi igazgatóság által.

Arlejtési hirdetmény.

A vácei magy. kir. országsz fegyintézet igazgatósága által köz-híré létezik, hogy az ezen intézet tüzete számára 1871 és esetleg 1871 és 1872-ik évre szükségesnek elspízse, szabó, asztalos, kovács, és lakatos anyagok biztosítása czéljából az igazgatósági irókban 1870. évi november 3-án, délelőtti 10 órákor, írásbeli ajánlatok útján ár-lejtés fog tartatni.

Az évenként szükséges anyagok megközelítőleg e következők :
I. exipész anyagok: 8—10 máza mindenféle talp, 2 máza bédés, és különféle kisebb mennyiségű bőrmunkák: mint fekete és fehér borjúbőr, színes bédésbőr, — különféle zerge-, muszka- és sima lakbőr, kecskebőr sipka bédésnek, — és különféle kisebb mennyiségű egyéb cipész anyagok.

II. Szabó anyagok: 234 ról 1/2 szürke beeresztett köpenyposztó, — 167 ról 1/2 szürke beeresztett nadrágposztó — kisebb mennyiségű fekete sipka- és violánké hajóanyagposztó, — 9000 ról fél fehérszűtt házi szövés 1/2 szűles, — 208 ról 1/2 szűles csinvat, továbbá nagyobb és kisebb sárga érezgomb, közönséges nadrag- és füles mellénygomb, czárna, madzag, sapka, szemvélő és szűfőző s. a. de kisebb anyagok.

III. Fa anyagok: 1500 I. II. III-ik osztályú 1/2" fonnyide kee a kisebb mennyiségű kell mellé 1/2" 1/2" fenyőpálmács, 1/2" a. b. a uap4/1 deszka, 3 [] " és 2 [] " lécz — akós és két akós, esetleg nagyobb bordókhoz való keményfa donga, — 25 darab kemény tölgyszabó asztaloknak, — 4 [] ü búkk, — egytán szerszámfása a. t.

IV. 42000 különféle nemű kovacsolt — nyírott és gömbölyű fe-jű lécz-, zár- és sodronyzegek.

Ezen anyagok az igazgatóság utalványá szerint esetenként szál-lítandók.

Mind a négy anyagcetre nézve, külön vagy közös írásbeli, 50 kros bélyeggel ellátandó ajánlatokban az egyes árak pontosan és érthetően kitenzendők, vagy az árjegyzékek mellékiendők.

Mellékiendők még az ajánlatokhoz a következőkötő bnat-pénzek u. m.:

1. cipész anyagokra	120 frt.
2. szabó	350 frt.
3. asztalos	60 frt.
4. vas	40 frt.

Kiadótulajdonos: Élássy Gyula.

és pedig vagy készpénzben vagy pedig állampapirokban folyó ár szerint.

A közlebbi feltételek a fegyintézeti igazgatóságnál naponként megtekinthetők. — Vácz, 1870 október 8-án.
A magy. kir. orsz. fegyintézet igazgatósága.

Vortheilhafte Gewinn-Ghancen

Stettin i jeder Beziehung das Herzog. Braunschweigische Prä-mien-Ansehen im Betrage von 21 Millionen Silber-Dahler, dessen nächste Ziehung schon am 1. November a. c. stattfindet. Die Gesamt-Gewinne dieses Ansehens sind befanntlich: 10 à 80.000 Silber-Dahler, 75.000, 22 à 60.000, 4 à 55.000, 19 à 50.000, 10 à 40.000, 29 à 30.000, 8 à 27.000, 4 à 25.000, 20 à 20.000, 59 à 15.000, 12.000, 10.000 5000 kr. u. u. und fann man sich schon an der bevorstehenden Ziehung mit der geringen Einlage von fl. 3 Oest. Währ. per 1000 beilegen, 3 Loose fassen fl. 8, 7 Loose fassen fl. 16, 15 Loose fassen fl. 30 Oest. Währ.

Östhalige Austräge werden gegen Einbringung des Betrages ausgeführt, und die Gewinnten prompt ausgezahlt. Man belie-bigt daher baldigt zu werden an

Carl Holle
in Frankfurt a. M.
dem Haupt-Agenten gegenüber, Zeit Nr. 47.

100 Akó
kittűnt minőségű
SZADAI BŐR
ELADÓ,
kérűst teheti a szerkesztőségű.

Vácz, 1870. Nyomatott a siketn. iparint. gyorsasajtójan.